

Lakialoite LA 93/2016 vp

Stefan Wallin r ym.

Lakialoite laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomessa lapsiköyhyys on kasvussa. Samanaikaisesti kun yleinen tulotaso on noussut, lapsiperheiden köyhyys on kasvanut. Vähävaraisissa perheissä asui 52 000 alle 18-vuotiasta vuonna 1995. Vuoden 2000 alussa lasten lukumäärä köyhissä perheissä oli 129 000 ja vuonna 2007 jo 151 000. Lasten määrä vähävaraisissa perheissä on lähes kolminkertaistunut. EU:n perusoikeusviraston mukaan sosiaalisen ulkopuolisuuden uhan alla olevien lasten suhde kasvoi Suomessa 13 %:sta 15,6 %:iin vuosien 2013 ja 2014 välisenä aikana. Köyhyys uuvuttaa niin aikuiset kuin lapsetkin ja on suuri riski lapsen kasvulle ja hyvinvoinnille. Lapsuusajan pitkäaikainen köyhyys seuraa usein mukana aikuiselämään ja johtaa köyhyyden periytymiseen sukupolvelta toiselle. Lapsiperheiden köyhyyteen on suhtauduttava vakavasti.

Lapsiköyhyys on tavallisinta perheissä, joissa on ainoastaan yksi huoltaja. Noin 20 % kaikista perheistä on yksinhuoltajaperheitä, ja enemmistössä näistä, 86 %:ssa, huoltajana on äiti. Nykyisin 20 % yksinhuoltajaperheistä on pienituloisia, 1990-luvun puolivälissä osuus oli noin 10 %. Kahden huoltajan perheistä 7 % on pienituloisia. Synä yksinhuoltajien pienituloisuuteen on työttömyys ja tulonsiirtojen leikkaukset. Yksinhuoltajien osallistuminen työelämään on selvästi heikompi kuin kahden huoltajan lapsiperheissä. Yksinhuoltajien työttömyys oli 16,4 % vuonna 2014, ja erityisesti yksinhuoltajaäideillä on alhaisempi koulutustaso kuin kahden huoltajan perheiden äideillä. Yksinhuoltajien paluu työmarkkinoille vanhempainvapaan jälkeen on osoittautunut vaikeaksi.

Universaalit edut ja palvelut muodostavat perustan lapsiperheiden köyhyyden torjunnalle. Tukien leikkaukset ovat suuri uhka lapsiperheiden taloudelle. Tästä huolimatta hallitus suunnittelee säästävänsä 11,7 miljoonaa euroa lapsilisistä, mikä heikentää entisestään kaikkein pienimpiä tuloja saavien perheiden elintasoja. Eriarvoisuus lisääntyy, jos yhteiskunta siirtyy universaaleista lapsilisistä tarveharkintaiseen toimeentulotukeen. Erityisen raskaita leikkaukset ovat yksinhuoltajaperheille, minkä vuoksi haluamme korottaa lapsilisän yksinhuoltajakorotusta 6,2 euroa kuukaudessa eli 48,55 eurosta 54,75 euroon kuukaudessa. Tästä johtuen yksinhuoltajakorotuksen kustannukset olisivat 11,7 miljoonaa euroa enemmän ensi vuonna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 93/2016 vp

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsilisälain (796/1992) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1111/2014,
seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 54,75 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Helsingissä 21.10.2016

Stefan Wallin r
Mats Nylund r
Eva Biaudet r
Mikaela Nylander r
Joakim Strand r
Anders Adlercreutz r
Veronica Rehn-Kivi r
Thomas Blomqvist r